

----- ■ Розділ III ■ -----

СУДОВО-МЕДИЧНА ТРАВМАТОЛОГІЯ (Вчення про ушкодження)

Ушкодженням вважається порушення анатомічної цілості органів та їх функцій, що виникає як наслідок дії одного чи кількох зовнішніх ушкоджувальних чинників - фізичних, хімічних, біологічних, психічних.

Схема 3.1

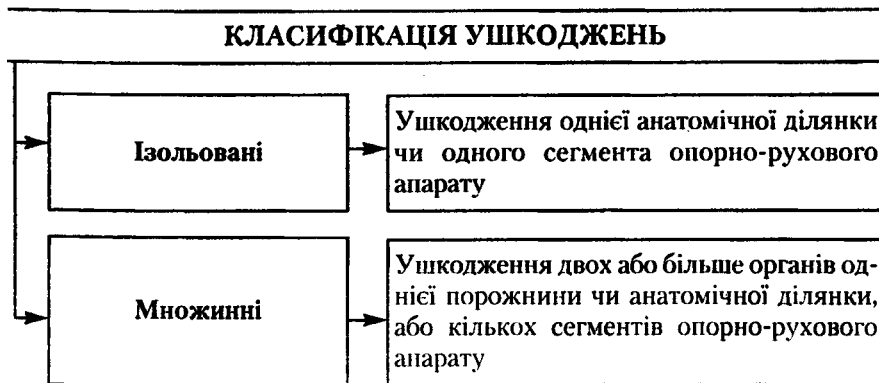

Схема 3.2

КЛАСИФІКАЦІЯ УШКОДЖЕНЬ ЗАЛЕЖНО ВІД:

ШНЦЄВИА НАСАІДКШ	Несмертельні
	Смертельні
Фізіологічних проявів дії на організм	Шок
	Біль
Морфологічних проявів дії на організм	Струс окремих органів
	Струс усього тіла
	Крововиливи
	Садна
	Рани
	Переломи кісток
	Вивихи
	Ушкодження порожнин та внутрішніх органів
	Розділення тіла
	Розміжчення тіла чи окремих органів

Схема 3.3

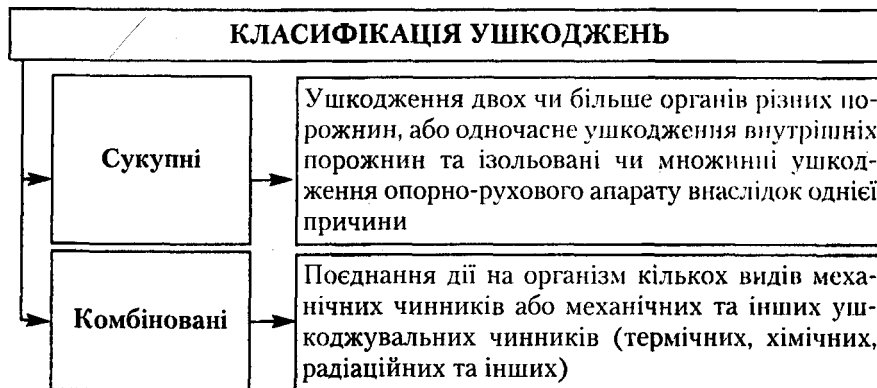

Схема 3.4

ХАРАКТЕР ТРАВМ ЗАЛЕЖНО ВІД МЕХАНІЗМУ ЇХ УТВОРЕННЯ

Види травмування	Механізм утворення травми та характерні ушкодження
Удар	<p>Короткочасний процес взаємодії тіла (чи частини його) людини й тупого предмета, коли тупий предмет діє однобічно доцентрово, - менше ніж 0,1-0,01 секунди.</p> <p>Зазвичай такі ушкодження спричинюються невеликими за розмірами предметами чи знаряддями.</p> <p>За такого механізму травми, як правило, спостерігаються досить значні ушкодження: забиті рани, синці, переломи кісток (характерні вдавнені переломи плоских кісток), порушення цілості органів тощо</p>
Стискання (здавлення)	<p>Двобічна, у напрямку один до одного, доцентрова дія двох масивних тупих предметів, між якими перебуває тіло людини чи частина його.</p> <p>Найчастіше такий механізм має місце, коли на тіло людини діють предмети, один з яких або обидва рухаються.</p> <p>Типові ушкодження: розчавлений, сплюснення тіла чи його частини</p>
Розтягання	<p>Процес взаємодії тіла людини чи частини його з двома твердими предметами, що діють у різних напрямках, відцентрово.</p> <p>Рухаються обидва предмети або один з них.</p> <p>Характерними є відшарування шкіри, рвані рани</p>

Продовження схеми 3.4

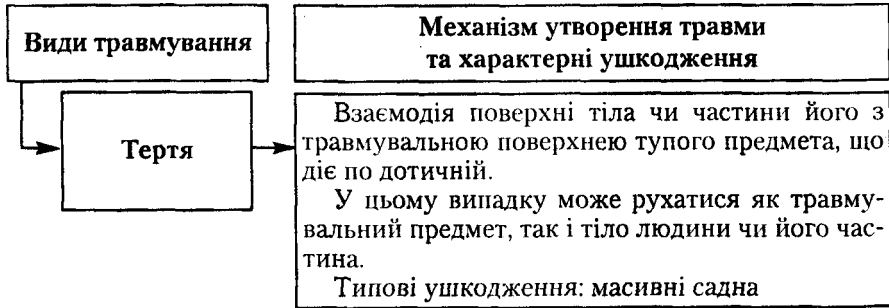

Схема 3.5

Таблиця 3.1

ЗАГОЮВАННЯ УШКОДЖЕННЯ

Вид реакції та амін в тканинах і органах	Термін появи після травми*	Методи виявлення
Розширення судин та поява дрібних діapedезних крововиливів	У перші хвилини	Гістологічний
Порушення ферментативних процесів білкового, вуглеводного і жирового обміну	Відразу після спричинення ушкоджень	Біохімічний та гістохімічний методи
Порушення фізичних і біофізичних властивостей тканин, що проявляється у підвищенні температури ушкодженої ділянки у порівнянні з контрольною; зміни електричних і магнітних характеристик тканин	Відразу після спричинення ушкоджень	Тепловізійний, метод ультразвукової ехолокації
Крайове стояння лейкоцитів	Через 20-40 хв	Гістологічний
Ознаки ексудативного запалення	До кінця першої години	Гістологічний
Поява некротичних змін країв ушкоджених тканин та лейкоцитарної інфільтрації	4-8 год	Гістологічний
Поява і збільшення кількості макрофагів	Починаючи з 6-ї години після травми	Гістологічний
Формування лейкоцитарного валу з поліморфно-ядерних лейкоцитів, що відмежовують ушкоджену зону від неушкодженої	Кінець першої доби	Гістологічний
Початок проліферації епітелію та фібробластів з межі неушкоджених ділянок	Кінець першої - початок другої доби	Гістологічний
Початок формування новоутворених капілярів	Кінець першого тижня	Гістологічний

* Хоча процес заживання являє собою послідовність певних стадій, які змінюють одна одну, тривалість окремих стадій не може бути однаковою. Це обумовлене цілим рядом чинників: станом здоров'я людини, її віком, вживанням алкоголю і т. ін.

ТРАВМАТИЗМ

Травматизм - це сукупність ушкоджень, ідо виникають за схожих умов праці і побуту у певних груп населення.

Схема 3.6

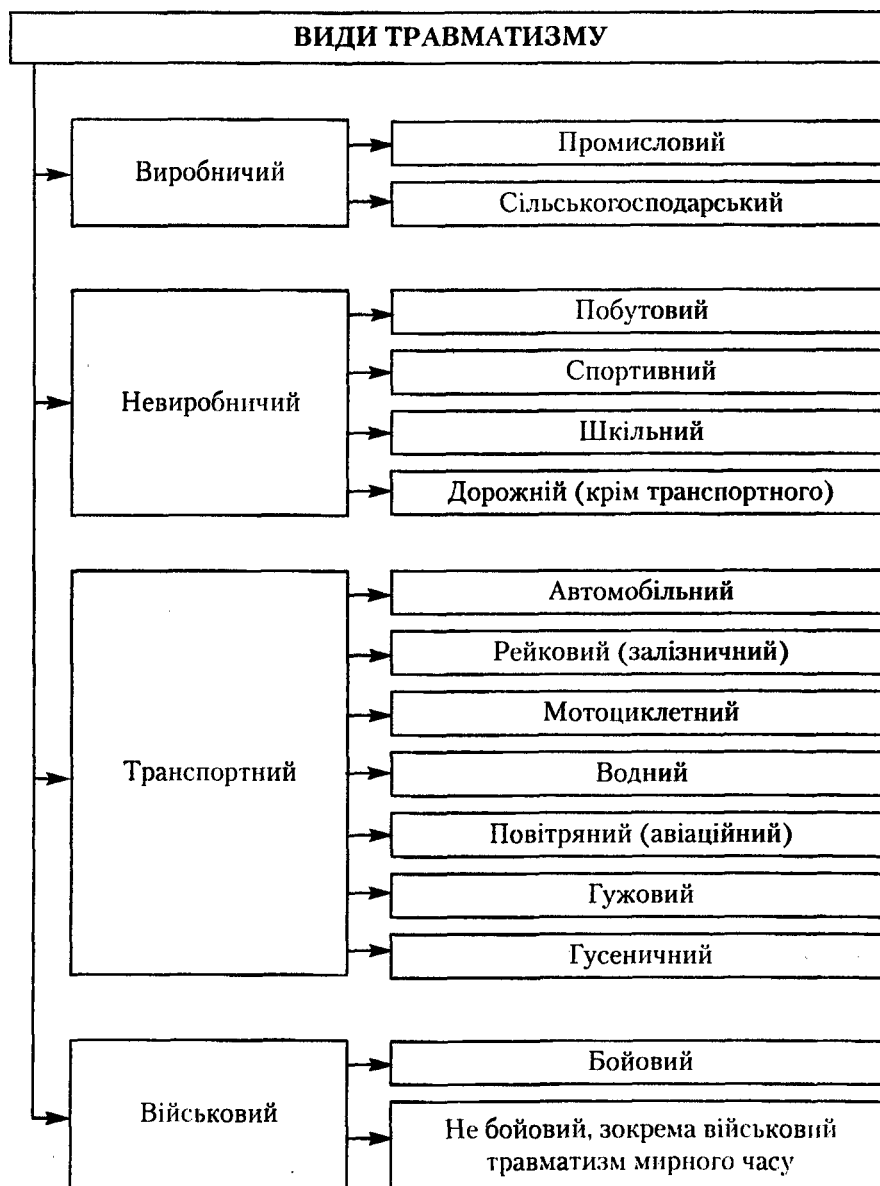
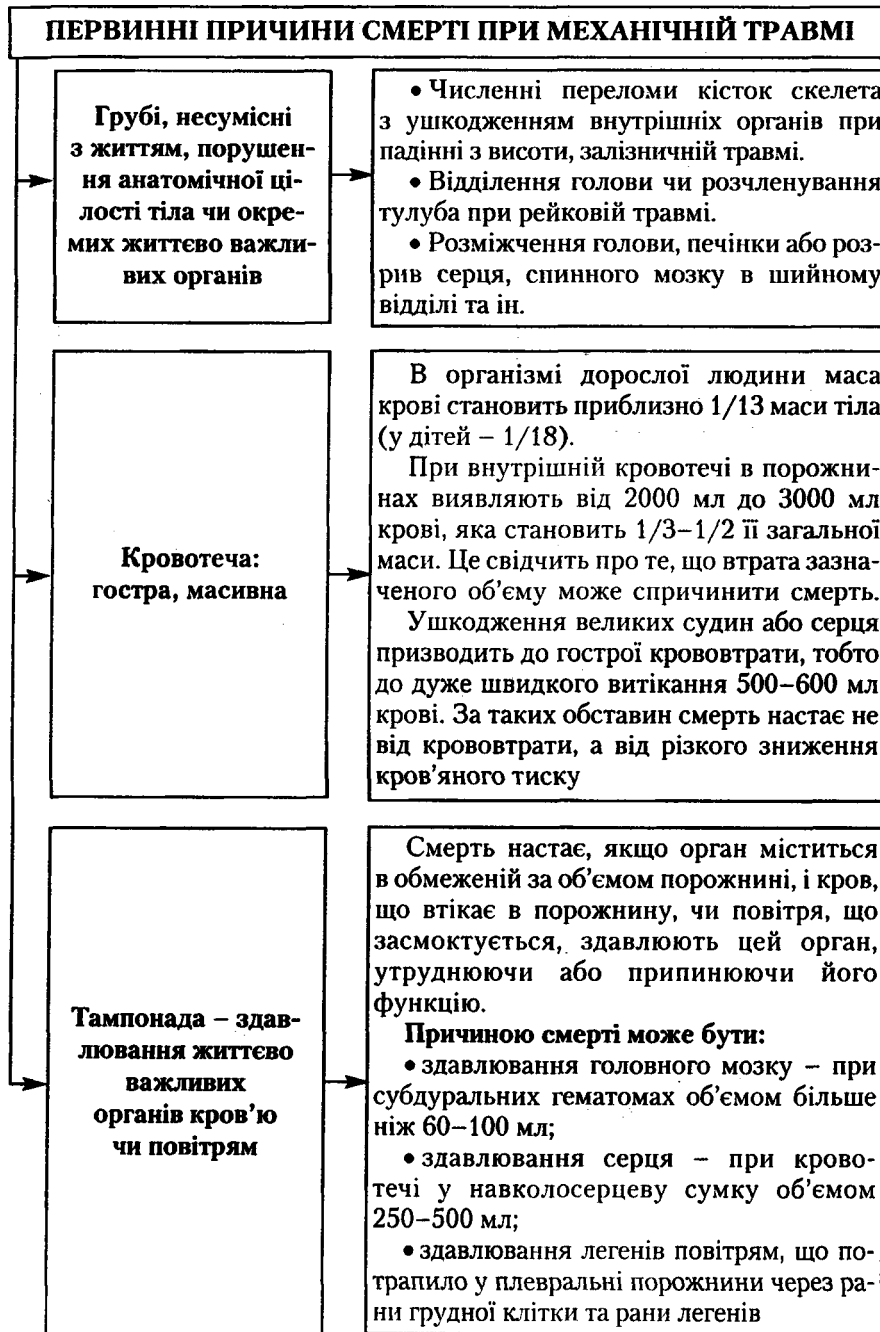

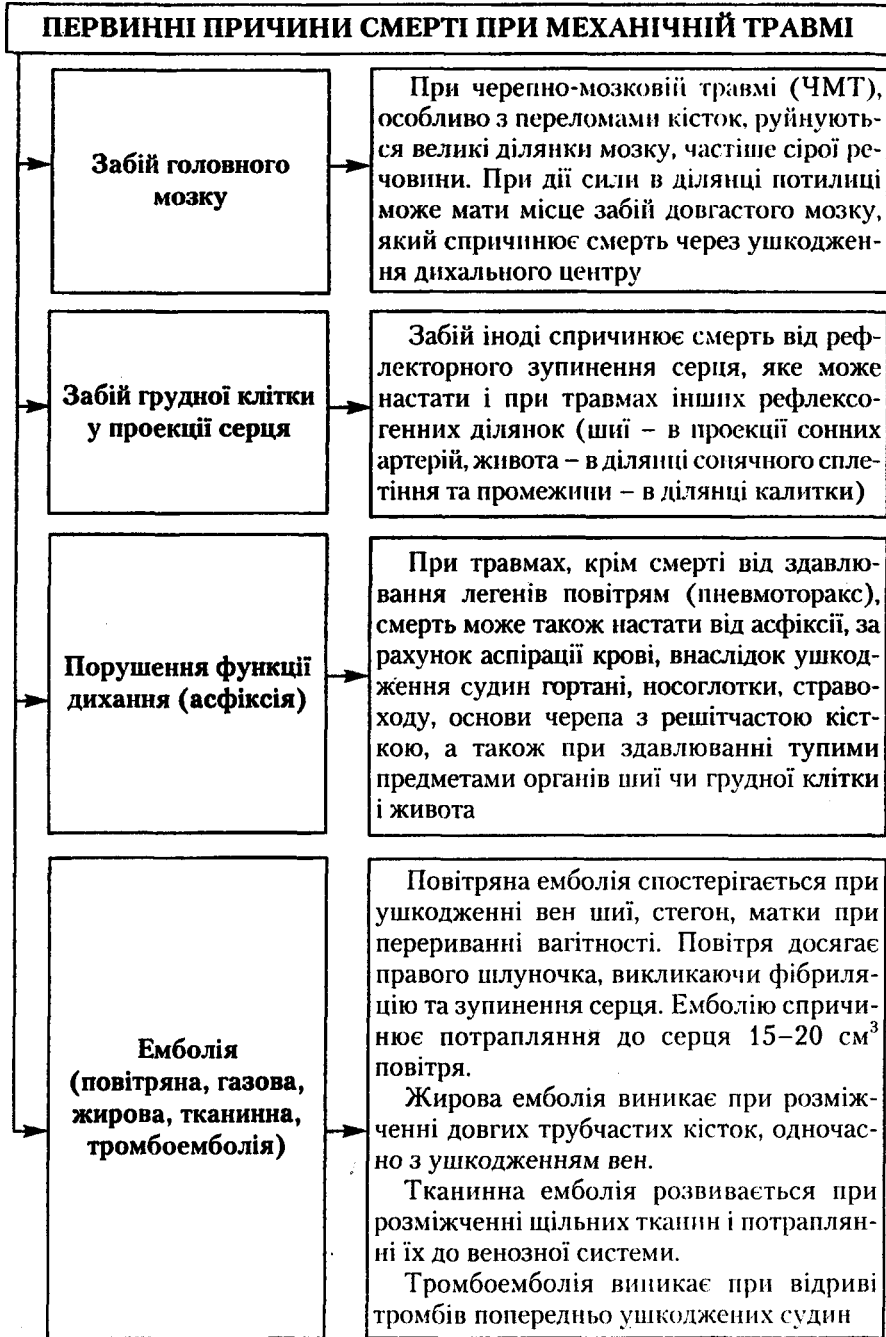
Схема 3.7

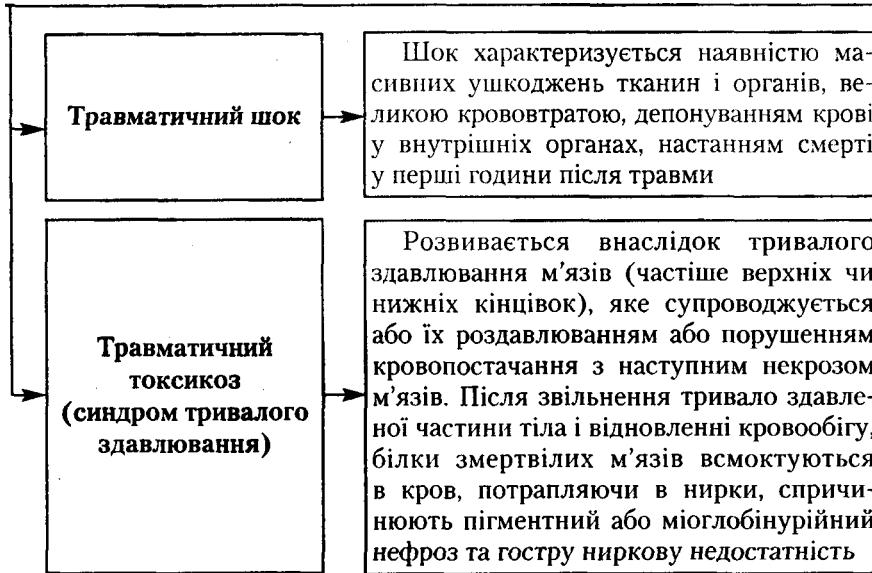
Схема 3.8

ПЕРВИННІ ПРИЧИНИ СМЕРТІ ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ТРАВМІ

ВТОРИННІ ПРИЧИНИ СМЕРТІ ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ТРАВМІ

